

Η αξία της δημόσιας διαβούλευσης για τον δημόσιο χώρο: Η περίπτωση της αναδιαμόρφωσης του Παττίχειου Πάρκου

Οι πρόσφατες αντιδράσεις για την αναδιαμόρφωση του Παττίχειου Πάρκου στη Λάρνακα είναι ενδεικτικές ευρύτερων συζητήσεων για τον σχεδιασμό του δημοσίου χώρου, ιδιαίτερα χώρων περιβαλλοντικής σημασίας όπως το Lady's Mile και ο Δημοτικός Κήπος στη Λεμεσό και το Δασικό Πάρκο του Ακάμα στην Πάφο. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει εξίσου την αξία που δικαίως αποδίδεται σε ένα τόσο σημαντικό δημόσιο αγαθό, όσο και τη σημασία που έχει η διαβούλευση πριν, κατά τον σχεδιασμό και κατά τη λήψη αποφάσεων για τον δημόσιο χώρο.

Είναι πάγια θέση του ΕΤΕΚ ότι κάθε παρέμβαση στον δημόσιο χώρο οφείλει να διασφαλίζει την οικολογική και αισθητική αξία του, αλλά και να προάγει μια συμπεριληπτική και συμμετοχική διαδικασία σχεδιασμού που συμμορφώνεται με διεθνείς καλές πρακτικές. Ανατρέχοντας σε πηγές διεθνούς και Ευρωπαϊκής βιβλιογραφίας, όπως η Εθνική Ένωση Πάρκων και Αναψυχής (NRPA) και η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το Τοπίο, ο σχεδιασμός θα πρέπει να γίνεται στη βάση αρχών για τη δημιουργία πάρκων που είναι συμπεριληπτικά, προσβάσιμα, φιλόξενα, βιώσιμα, ανθεκτικά και συντηρήσιμα. Οι τοπικές αρχές οφείλουν να δημιουργούν τις συνθήκες για να εξυπηρετούνται αυτές οι πρακτικές, ακόμα και πέρα από ό,τι προβλέπεται από τη νομοθεσία, εφόσον ένα βιώσιμο αστικό περιβάλλον αποτελεί δημόσιο αγαθό στο οποίο έχουν δικαίωμα όλοι οι πολίτες.

Με γνώμονα τα πιο πάνω, ως ΕΤΕΚ διατηρούμε την ισχυρή θέση ότι έργα δημόσιου χαρακτήρα σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές, όπως το Παττίχειο Πάρκο, πρέπει να ακολουθούν, πέραν από τη διαδικασία αδειοδότησης και διαβούλευσης με τμήματα και υπηρεσίες του κράτους όπως και ορθώς έγινε, συμμετοχικές διαδικασίες που αφογκράζονται τη γνώμη της κοινότητας στη διαδικασία του σχεδιασμού και της λήψης αποφάσεων. Η διαδικασία του Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού κρίνεται από το Επιμελητήριο ως η αποτελεσματικότερη για να παρουσιάσει διάφορες σχεδιαστικές προσεγγίσεις και να επιλεγεί η καταλληλότερη, αξιοποιώντας στην προκήρυξή της τα πορίσματα του δημόσιου διαλόγου που πρέπει να έχει προηγηθεί.

Με δεδομένο τα πιο πάνω, το ΕΤΕΚ καλεί τοπικές αρχές που επιθυμούν να προχωρήσουν σε δημόσιου χαρακτήρα έργα, ιδιαίτερα σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές, να αξιοποιήσουν τα έγγραφα και τις διαδικασίες των Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών, αλλά και το ίδιο το Επιμελητήριο ως τεχνικό σύμβουλο για διαδικασίες δημοσίων διαβουλεύσεων και εμπλοκής του κοινού στην λήψη αποφάσεων. Μέσα από μια διαδικασία αποτελεσματικής δημόσιας διαβούλευσης, ενισχύεται η διαφάνεια και λογοδοσία, βελτιώνεται η διαδικασία λήψης αποφάσεων, δίνεται η ευκαιρία στο κοινό και επηρεαζόμενα σύνολα να συμμετέχουν στην διαμόρφωση θεμάτων που επηρεάζουν τις ζωές τους και ενδυναμώνεται η δημοκρατία ευρύτερα.

Ακριβώς για αυτόν τον λόγο το Επιμελητήριο επεξεργάζεται την έκδοση ενός Οδηγού Δημόσιας Διαβούλευσης και προετοιμάζει τη διοργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων για τα μέλη του, με σκοπό την καταγραφή και διάδοση των αρχών που είναι απαραίτητο να διέπουν τη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης με στόχο να υιοθετηθούν από τους φορείς λήψης αποφάσεων.

15 Μαρτίου 2024